

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КеАҚ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

30
EURASIAN NATIONAL
UNIVERSITY

БГПУ
им. М. Акмуллы

РУДН

«ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КАДРЛАРДЫ ДАЯРЛАУДАҒЫ ЗАМАНАУИ
ТӘСІЛДЕМЕ: ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ПРАКТИКА»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ФОРУМ

МЕЖДУНАРОДНЫЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ФОРУМ

«СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ В ПОДГОТОВКЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ
КАДРОВ: НАУКА И ПРАКТИКА»

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL FORUM
«MODERN APPROACHES TO TEACHER TRAINING: SCIENCE AND
PRACTICE»

МАТЕРИАЛДАРЫ

Астана

26 ақпан 2026 жыл

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КеАҚ**

**«ПЕДАГОГИКАЛЫҚ КАДРЛАРДЫ ДАЯРЛАУДАҒЫ ЗАМАНАУИ ТӘСІЛДЕМЕ:
ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ПРАКТИКА»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ ФОРУМ
МАТЕРИАЛДАР ЖИНАҒЫ
26 ақпан, 2026 жыл**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ МЕЖДУНАРОДНОГО
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОГО ФОРУМА
«СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ В ПОДГОТОВКЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ КАДРОВ:
НАУКА И ПРАКТИКА»
26 февраля, 2026 года**

**PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL FORUM
INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL FORUM
«MODERN APPROACHES TO TEACHER TRAINING: SCIENCE AND PRACTICE»
february 26, 2026**

Астана, 26 ақпан 2026 ж.

УДК 37.0
ББК 74.00
П23

Жалпы редакциясын басқарған: Сомжүрек Б.Ж.

Редакция алқасы: Асылбекова М.П., Атемова К.Т., Байсарина С.С., Сламбекова Т.С.,
Махадиева А.К.

П23 Педагогикалық кадрларды даярлаудағы заманауи тәсілдеме: ғылым және практика: халықаралық ғылыми-тәжірибелік форум материалдары. 26 ақпан 2026 ж./ – Астана: Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ баспасы, 2026. – 1668 бет.

ISBN 978-601-385-193-8

Халықаралық ғылыми-практикалық форум материалдарының жинағында педагог кадрларды даярлаудың заманауи ғылыми-әдіснамалық негіздерін талдау, педагогикалық білім беру саласындағы инновациялық тәсілдер мен тиімді практикаларды айқындау, халықаралық ғылыми тәжірибе алмасуды дамытуға арналған өзекті ғылыми-тәжірибелік зерттеулердің нәтижелері енгізілген. Материалдарда педагогикалық білім мен ғылымның жаһандық трендтері, педагогикалық білім берудегі жасанды интеллект және цифрлық технологиялар, педагог кадрларды инклюзивті білім беруге дайындаудың халықаралық тәжірибесі және инновациялық әдістері туралы мәселелері қарастырылған. Жинақ білім саласындағы мамандарға, ғалымдарға, оқытушылар мен білім алушыларға арналған.

В сборник материалов международного научно-практического форума включены результаты актуальных научно-практических исследований, направленных на анализ современных научно-методологических основ подготовки педагогических кадров, выявление инновационных подходов и эффективных практик в сфере педагогического образования, а также развитие международного научного обмена опытом. В материалах рассматриваются вопросы глобальных тенденций в педагогическом образовании и науке, использования искусственного интеллекта и цифровых технологий в педагогическом образовании, международного опыта и инновационных методов подготовки педагогических кадров к инклюзивному образованию. Сборник предназначен для специалистов в области образования, ученых, преподавателей и обучающихся.

The proceedings of the International Scientific and Practical Forum include the results of relevant scientific and practical research aimed at analyzing the modern scientific and methodological foundations of teacher training, identifying innovative approaches and effective practices in the field of teacher education, as well as promoting international scientific exchange of experience. The materials address issues related to global trends in pedagogical education and science, the use of artificial intelligence and digital technologies in teacher education, as well as international experience and innovative methods of preparing teaching staff for inclusive education. The collection is intended for education professionals, researchers, teachers, and students.

УДК 37.0
ББК 74.00

ISBN 978-601-385-193-8

© Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, 2026

Бұл жинаққа енгізілген материалдарға авторлар жауапты.
Authors are responsible for the content of their materials.

МАЗМУНЫ

ПЛЕНАРЛЫҚ МӘЖІЛІС/PLENARY SESSION		
1	Ибраимов Х. И. Международный опыт и инновационные методики подготовки будущих учителей к эффективной профессиональной деятельности	3
2	Doğan M. Artificial intelligence in higher education: between opportunity and risk	6
3	Оспанова Б.К. Инклюзивті білім беру: тұлға дамуының факторы ретінде	10
1 секция: Педагогикалық білім мен ғылымның жаһандық трендтері 1 секция: Глобальные тренды педагогического образования и науки 1-section: Global trends in pedagogical education and science		
4	Тұрғынбаева Б.А. Ғылыми-педагогикалық мамандарды даярлау: жағдайы, мүмкіндіктері, мәселелері	15
5	Вахидова Л.В. Образовательная среда как пространство профессионального развития будущего педагога	19
6	Мардонов Ш.К. Подготовка высококвалифицированных специалистов в сфере образования	23
7	Набиулина Н.Г., Фазлыева А.Ф. Формирование социальной компетентности будущих специалистов психолого-педагогического профиля в процессе профессиональной подготовки	27
8	Жиенбаева С.Н., Азербает Д.Н. Болашақ эмоционалдық тұрақтылығын қалыптастыруды зерттеу тәсілдемелерін талдау..	31
9	Жиенбаева С.Н., Мукажанов Н.К. Университет түлектерінің кәсіби ортаға бейімделуін құзыреттілік тұғыры негізінде ұйымдастыру	36
10	Ахатова Д.А. Педагогика ғылымы, оның дамуы және заманауи салалары	40
11	Аликулова А.Б. Эксперимент барысында мектепке дейінгі балалардың зерттеу дағдыларын дамыту жолдары мен ерекшеліктері	45
12	Джаббаров Ш.Х. Развитие профессиональных компетенций у будущих специалистов авиации как глобальный тренд педагогики	49
13	Жаббаров З.Р. Взаимосвязь между мотивацией обучающихся и качеством образования с учётом глобальных трендов в педагогической науке	52
14	Касымбекова А.Ж., Ильясова Г.У. Химияны оқытуда оқушылардың функционалдық сауаттылығын қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық негіздері	57
15	Медетова Р.М. Подготовка будущих учителей как глобальный тренд педагогической науки	61
16	Пирматов С. Развитие визуальной культуры у студентов как глобальный тренд педагогической науки	64

17	Садикова Ш.А. Международный опыт и применение инновационных методик для социализации детей дошкольного возраста	67
18	Табишев Т.А. Компетентностно-квалификационная модель выпускника вуза: тренды и инновации (российский и международный опыт)	70
19	Тожибоева Х.М. Формирование у подростков иммунитета против «массовой культуры» на основе гендерного подхода как глобальный тренд педагогической науки	75
20	Шохиён Н.Н., Джафарзода С.Ф. Об актуальности разработки учебника: «Педагогика успеха и творческое управление временем в контексте внедрение цифровых технологии в Вузе»	79
21	Khasanova Sh.T, Rahimova U.A. The role of educators in teaching children visual arts activities	83
22	Аубакирова Ж.К. Данияр Ш.Д. Шетелдік студенттердің жоғары оқу орнына әлеуметтік-психологиялық бейімделуін анықтайтын заманауи әдіс-тәсілдер	86
23	Алимбетова Р.В. Инновационные технологии на уроках русского языка: современные подходы и глобальные научные тренды	90
24	Байсарина С.С., Жумадилова А.Н. Жаһандану жағдайындағы білім беру жүйесінің инновациялық интеграциясы	94
25	Нуркасымова С.Н., Нұрланқызы Г. Білім алушылардың физика пәнінен шығармашылық қабілеттерін арттыру	99
26	Садыкова Д.А., Оралбекова К. Р. Нейропедагогика және когнитивтік ғылым негізіндегі оқыту әдістерінің дамуы: қазіргі халықаралық тәжірибе	103
27	Паштанов С.У., Ахмаджанова Д.С. Болашақ мұғалімдерді даярлауда жаттығуларды қолдану	108
28	Zhalelova G.M., Khamzina Z.B., Albekova A.Sh. On the methodological aspects of teaching professional english in agricultural universities (<i>with an Emphasis on the Use of AI.</i>)	112
29	Анорбоев А.А. Стратегии трансформации воспитательного процесса в учреждениях общего среднего образования на основе национальных и международных подходов	117
30	Zhaukina S. Environmental awareness of future teachers	121
31	Tokashova G.Zh. Pedagogical and psychological aspects of supporting academic mobility	126
32	Бободжонова М.М. Развитие навыков аналитического чтения у студентов экономических специальностей при работе со специализированными текстами	130
33	Бобоев Х.Ю. Сущность идеологического иммунитета к идейно-информационным атакам в педагогическом образовании	135
34	Зулпукарова Д. И., Жакыпбекова А.Т. Сманова Н.Т.	139

	Электронный учебник как ключевой элемент образования	
35	Норбутаева Д.А. Роль семьи в развитии художественно-эстетического вкуса и дизайнерских навыков учащихся как глобальный тренд педагогического образования	144
36	Пирматова М.С. Комплексное изучение поэтики художественных произведений на занятиях литературы как глобальный тренд педагогической науки	147
37	Собирова Н.Н. Использование невербальных средств в образовательном процессе	151
38	Селиверстова И.А. Нейродидактика и иноязычно-образовательный процесс	156
39	Сағынғали Б.А. Математиканы оқытуда жобалық жұмыстардың оқушылардың зерттеушілік қүзыреттілігін дамытуға әсері	161
40	Тургунбоев Б.И. Педагогические возможности формирования мира и национальных и международных подходов	165
41	Ходжаев О.Ш. Педагогическая модель, критерии и результаты практических испытаний	168
42	Экстерович А.И. Снижение агрессивных проявлений у подростков посредством привития навыков социально одобряемого поведения	173
43	Kokteubay Z.Zh. Karmenova N.N. Student-centered strategies for enhancing learning outcomes in economic and social geography	177
44	Абишева А.Х. Научно-педагогические предпосылки развития основ исследовательской компетентности учащихся	181
45	Джумагазиева А.К. Формирование экологической ответственности у студентов педагогических колледжей в контексте глобальных трендов педагогического образования и устойчивого развития	186
46	Кемалова Г.Б. Педагогика ғылымы контексіндегі психологиялық иммунитет	191
47	Кусаинова А. Ж. Терминологиялық жүйенің дамуына әлеуметтік факторлардың ықпалы	195
48	Сатыбалдина М.Б., Мусина Г.Б. Жоғары оқу орнындағы шетелдік студенттердің әлеуметтік-мәдени ортаға бейімделу механизмдері	199
49	Уриа Ш. Историко-ретроспективный анализ развития национальной системы образования в республике маврикий	206
50	Alpanova A.M. Integrating mass media into efl teacher education: a pathway to intercultural communicative competence	211
51	Aituganova K. Peer assessment in modeling foreign language writing instruction	215
52	Ваева Е.	220

	Development of independent foreign language learning skills among students majoring in psychology and pedagogy	
53	Aubakirova A.A. Interference in efl: error analysis and teaching solutions	225
54	Rufina A. Integrating art therapy methods into teacher education programs: a communicative perspective	230
55	Gaisin A.I. Role of emotional intelligence in the development of stress resistance and mindfulness in pedagogical context	232
56	Bakhytkyzy Sh. Students' emotional intelligence and awareness of emotional intelligence in efl learning	235
57	Glumova A., Makhambetova Zh. Navigating the future: career orientation among 9 th grade students	239
58	Zhanbolat I.N. Self-regulated learning strategies of university students: a qualitative study from Kazakhstan	243
59	Kobeisinova G. Socio-cultural determinants of sexual health literacy within educational environments: empirical evidence	247
60	Kuanysheva S. Academic resilience studies and future research directions	252
61	Kazakhova A.V. Teaching english through gamification: a pedagogical experiment and expected changes in students' academic motivation	256
62	Rakhmetova A.T. Developing students' cultural awareness in the process of teaching english	261
63	Sovet B. Effective methods of teaching a foreign language in the context of a competency-based approach (based on grades 10–11)	266
64	Temirbay M. The role of school mediation in preventing conflicts among participants in the educational process	269
65	Балғабек Е.Ә. Әлеуметтік серіктестік негізінде болашақ педагогтардың бәсекеге қабілеттілігін дамытудың маңызы	271
66	Бакиева Т.Б. Орта білім беру жағдайында ата-аналардың кәсіби бағдар беру үдерісіне ықпалы: Қазақстан тәжірибесі	276
67	Елубаева Р.С., Тельбаева У.Д., Уйсембаева А.А. Бастауыш сыныпта жекелеген пәндерді интеграцияланған оқытуда STEM технологиясын қолданудың маңыздылығы	279
68	Жалалдин Д.Н., Абдреймова К.А., Калимолдаева А.К. Гибридті оқыту жағдайында оқушылардың білімін бағалаудың жаңа тәсілдері мен құралдары	283
69	Исахова П.А. Современные требования к первоначальной подготовке кабинного экипажа в условиях авиационного образования Республики Казахстан	287

70	Ибадуллаева С.Ж., Кожабергенова А.Т. Жоғары сынып оқушыларының функциональдық сауаттылығын биология пәні негізінде қалыптастыру	292
71	Исабаева Л.У. Об уровне развития критического мышления у старшеклассников и влияющих на него факторах в современных образовательных условиях	295
72	Кыдыр А. Е. Жаратылыстану ғылымдарындағы STEM технологиясының маңызы	300
73	Куатбекова А.М., Джетимов М.А. Химия пәнінде жобалық іс-әрекетті ұйымдастыру білім алушылардың зерттеушілік мәдениетін қалыптастыру құралы ретінде	303
74	Моминова Г.М. К вопросу о применимости понятия академической социализации в школьном образовании	306
75	Мұқашева А.Б. Студенттердің эмоциональдық тұрақтылығын дамытудағы педагогикалық-психологиялық алғышарттар	310
76	Нұрланова А., Рыстыгулова В.Б. Орта мектепте оптика бөлімін оқытуда ойын технологиялары арқылы оқушылардың концептуалды түсінуін қалыптастыру	317
77	Оралбай Ж.С., Рыстыгулова В.Б. Мектеп физика курсында космология элементтерін кіріктіріп оқытудың тиімді әдістері	322
78	Онбаева Н.Ш., Аренова А.Х. Тұлғаның тірек құзырлығын қалыптастырудың ғылыми-педагогикалық мәселелері	331
79	Оразалина А.Ж. Болашақ педагогтардың кәсіби іс-әрекетке даярлығын дуалды оқыту жағдайында қалыптастыру: халықаралық салыстырмалы талдау	334
80	Сарин Е.Т., Адилова В.Х. Инновационная цифровая модель «Smart-стопа» в системе здоровьесбережения и профилактики функциональных нарушений стоп у юных хоккейных вратарей	338
81	Соснина И.Ю., Махамбетова Ж.Т. Модель психолого-технологической поддержки интеграции иностранных студентов: от адаптации к развитию в глобализирующемся образовательном пространстве	344
82	Тұрсынжан Н.Б. География сабақтарында PISA форматындағы тапсырмаларды құрастыру және орындау әдістемесі	349
83	Тасмуратова М.Н. Импульстің, энергияның және зарядтың сақталу заңдарын оқытуда цифрлық ресурстарын пайдалану жолдары	352
84	Уалиева М.А. Роль преподавателя в снижении цифрового стресса студентов в условиях цифровой образовательной среды	356
85	Эркинкызы Б., Тургунбеккызы А., Жээнбаева Э.К. Использование компьютерных технологий в реализации межпредметных связей в начальных классах	360

86	Amirbay Zh. K. Theoretical aspects of research on artificial intelligence and digital technologies in teacher education	365
87	Гапу Ә.Н. Английский язык как образовательный ресурс в условиях глобальных изменений	371
88	Жаканова Н.М. Білім беру мекемелерін басқарудың педагогикалық және ұйымдастырушылық ерекшеліктері	374
89	Муратова Г.А., Исеноманова А.Е., Кажиева М.Ф. Глобальные тренды педагогического образования и науки	377
90	Тұрлыбай Д.Н. Педагогикалық білім мен ғылымның жаһандық трендтері: бастауыш сынып оқыту саласы	380
91	Укиева М.И. Биология сабақтарында зерттеу жұмыстары арқылы функционалдық сауаттылықты арттыру	385
92	Гитихмаева Л.М. Развитие компетенций специалистов помогающих профессий в рамках дисциплины «Практикум по soft skills»	390
93	Жорабек А. Химия сабақтарында функционалдық сауаттылықты қалыптастыруда PISA тапсырмаларының рөлі	394
94	Асылханқызы М. Сыни ойлауды қалыптастыруда кластер тәсілінің рөлі	399
95	Арқабай І.М., Ильясова Г.У. Химияны оқытуда STEM технологиясын пайдалану әдістемесінің тиімділігі	403
2-секция: Педагогикалық білім берудегі жасанды интеллект және цифрлық технологиялар		
2-секция: Искусственный интеллект и цифровые технологии в педагогическом образовании		
2-section: Artificial intelligence and digital technologies in pedagogical education		
96	Ying W. Theoretical construction and cultivation paths of physical education teachers' digital literacy from the perspective of embodied cognition	408
97	Khodjiyeva F.O., Mutova M. U. Artificial intelligence and critical thinking in conducting and receiving instruction	412
98	Karakhanova L. M. Increasing parental responsibility in protecting students from internet threats in a globalizing society is a requirement of the time	415
99	Ибрагимова Э. И., Сабиралиева З. М. Интеграция искусственного интеллекта в педагогическое образование: возможности и риски	419
100	Исаева З. Т. Отражение цифровых технологий и социальных медиа в педагогических сегментах	422
101	Верниенко Л.В. Инструменты методического сопровождения профессиональной деятельности педагога в цифровой образовательной среде	427

Future work should focus on designing and evaluating pedagogical interventions that enhance emotional intelligence together with linguistic competence in order to support more effective and emotionally balanced language learning.

References

1. Thorndike, E. L. Intelligence and its uses // *Harper's Magazine*. – 1920. – Vol. 140. – P. 227–235.
2. Mayer, J. D., Salovey, P., Caruso, D. R. Emotional intelligence: Theory, findings, and implications // *Psychological Inquiry*. – 2004. – Vol. 15, No. 3. – P. 197–215.
3. Goleman, D. Emotional Intelligence: Why It Can Matter More Than IQ. – New York: Bantam Books, 1995. – 352 p.
4. Zeidner, M., Matthews, G., Roberts, R. D. Emotional Intelligence in the Classroom: Skill-Based Training for Students and Teachers. – New York: Springer, 2009. – 409 p.
5. Lusin, D. V. Sovremennye predstavleniya ob emotsional'nom intellekte [Contemporary views on emotional intelligence]. *Sotsial'nyi intellekt: teoriia, izmerenie, issledovaniia*. Moscow: Institut psikhologii Rossiiskoi akademii nauk, 2004, pp. 29–36.
6. Andreeva, I. N. Emotsional'nyi intellekt kak fenomen sovremennoi psikhologii [Emotional intelligence as a phenomenon of modern psychology]. *Psikhologiya i pedagogika*, 2006, no. 4, pp. 45–52.
7. Abdirazakova, A. K. Emotsional'nyi intellekt v obrazovatel'nom protsesse studentov [Emotional intelligence in the educational process of students]. *Vestnik pedagogicheskikh nauk*, 2020, no. 2, pp. 45–52.
8. Suleimenova, Zh. M. Emotsional'nyi intellekt kak faktor akademicheskoi uspeshnosti studentov [Emotional intelligence as a factor of students' academic performance]. *Kazakh Journal of Education*, 2021, vol. 5, no. 1, pp. 60–68.
9. Horwitz, E. K., Horwitz, M. B., Cope, J. Foreign language classroom anxiety // *The Modern Language Journal*. – 1986. – Vol. 70, No. 2. – P. 125–132.
10. Dörnyei, Z. Motivation in Second and Foreign Language Learning // *Language Teaching*. – 1998. – Vol. 31, No. 3. – P. 117–135.
11. Oxford, R. L. Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know. – Boston: Heinle & Heinle Publishers, 1990. – 343 p.
12. Kozhakhmetova, K. Zh. Pedagogikadagy tulgalyq-bagdarly oqytu maseleleri [Issues of personality-oriented education in pedagogy]. Almaty: Qazaq universiteti, 2010. 256 p.
13. Aitkaliyeva, A. B. Shet tilin oqytudagy psikhologiyalyq qolaily ortany qalyptastyru [Creating a psychologically supportive environment in foreign language teaching]. *Qazaqstan zhogary mektebi*, 2018, no. 3, pp. 112–117.

UDC 37.047

NAVIGATING THE FUTURE: CAREER ORIENTATION AMONG 9th GRADE STUDENTS

Glumova Assel

Master's student, Department of Pedagogy, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

assel_glumova@mail.ru

Makhambetova Zhamilya

PhD, Senior Lecturer, Department of Pedagogy, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

mzhamilyam@gmail.com

Annotation. This article presents the results of an empirical study of educational and educational strategies and career guidance of the 9th grade students of the SOE on the right of economic management "school-gymnasium

No. 22" of the Akimat of Astana. The study aimed to identify students' decision-making processes about their future professions, factors influencing their choices, and attitudes towards career guidance at school. A quantitative survey was conducted among 81 students in four 9th grades. The survey results showed an average level of participation in career guidance. Although most students recognized the importance of professional self-determination and had initial preferences, they noted a significant lack of systematic information and practical experience. The main influencing factors are personal interests and parental opinions, and the Internet and social networks serve as the main sources of information. Students gave priority to interactive, practice-oriented career guidance formats, such as excursions, professional internships, and project-based learning. The study results indicate the need to develop comprehensive, multi-year career guidance programs that are integrated into the school curriculum, use digital resources, and develop cooperation with parents and external organizations. The study concludes with practical recommendations for improving the effectiveness of career guidance systems in secondary education.

Keywords: career guidance, professional self-determination, 9th grade students

In modern education systems, professional orientation is viewed as a key component of students' personal and academic development rather than as a one-time act of occupational choice. Rapid changes in the labor market, the emergence of new professional fields, and the growing uncertainty of career strategies place additional demands on adolescents who are expected to make educational decisions at an early age. For students in the 9th grade, this period often becomes the first moment when questions about the future move from abstract ideas to concrete choices. These processes correspond to national priorities outlined in the President's State of the Nation Address emphasizing youth readiness for a changing economy [1] and align with UNESCO's vision of transforming education to meet future societal needs [2].

In Kazakhstan new approaches to school career guidance are being actively introduced: digital platforms, interactive tests, excursions to enterprises, meetings with professionals. However, the effectiveness of such initiatives directly depends on how they correspond to students' actual needs, motivation and current level of involvement in planning their future. Previous research highlights the importance of early and systematic career orientation programs integrated into school education [4; 6]. Therefore, it is important to diagnose how school students themselves perceive the choice of profession, how often they think about their future and what support they expect from the school.

The present study focuses on 9th-grade students – a group that is facing important educational decisions: continuing in high school, entering colleges, or changing schools and programs. At this stage, students' ideas about their future trajectory are still flexible, while the need for informed support is already quite high. Research indicates that adolescents' educational strategies are shaped by personal aspirations, family influence, and available informational resources [3]. The article analyses the results of a questionnaire survey of 9th-graders which aimed to reveal their educational strategies and the level of their involvement in career orientation. The aim of the research is to study the initial involvement to career guidance of the 9th-grade students in order to identify the degree of their readiness for professional self-determination and to formulate practical recommendations for school career guidance. The main objectives were:

- To assess how 9th-graders relate to the choice of a future profession and how confident they feel in this choice.
- To identify key factors and agents influencing students' professional preferences.
- To analyse how often students think about their future career and what formats of career guidance they have already experienced.
- To evaluate students' perceptions of the quality of school career guidance.
- To determine the preferred formats and types of support that students expect in the process of choosing a profession.

The study is based on a specially designed questionnaire "Student survey" consisting of 10 closed questions with multiple-choice answers, each option being assigned a certain number of points (from 0 to 3). The questions covered the following blocks: attitude towards choosing a profession, sources of influence, reflection on future and career, participation in career guidance activities, understanding of how to choose a profession, assessment of school career guidance,

sources of information about education and professions, preferred formats of career guidance, requested types of support, and self-assessed confidence in career choice.

The sample comprised 81 students from four 9th-grade classes (9 “V”, 9 “G”, 9 “D”, and 9 “E”) at the state school of Astana. The participants aged 14–15 years with no special selection criteria. Participation was voluntary and anonymous.

Class	Number of Students (n)
9 “V”	18
9 “G”	20
9 “D”	23
9 “E”	20
Total	81

The instrument covered the following questions:

- Attitude towards and certainty in choosing a profession.
- Primary factors influencing professional choice (e.g., self, parents, peers).
- Frequency of reflection on future career paths.
- Participation in various career guidance activities.
- Clarity of the process for choosing a profession.
- Evaluation of the school's career guidance program.
- Primary sources of information about professions and education.
- Preferred formats for career guidance activities.
- Desired types of support (e.g., consultations, practical experience)
- Self-assessed confidence in career choice.

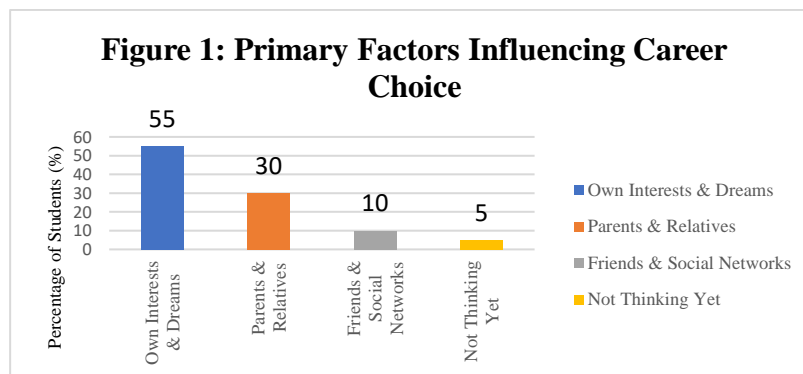
The total score for each student was calculated by summing the points from all 10 questions. This score was then used to classify their involvement level into one of four categories: high (25–30 points), medium (15–24 points), low (5–14 points), or lack of involvement (0–4 points). The content validity of the questionnaire was established through expert review by academic supervisors in the field of pedagogy. The collected data were entered and analyzed using descriptive statistics (frequencies, percentages, and mean scores). The analysis focused on identifying dominant trends in students' attitudes, perceptions, and preferences. The nature of the study has the descriptive nature. The analysis involved calculating total and mean scores for each class to determine the overall level of career orientation involvement and comparing response patterns across key questions.

The analysis of total scores revealed a consistent pattern across all four classes, placing them within the "medium involvement" range (15–24 points). As shown in Table 2, the mean scores per student ranged from 15.17 to 17.50. This suggests that while students are actively thinking about their future careers, they often lack sufficient information, confidence, and practical experience to make firm decisions. Similar findings were reported in studies on adolescent educational strategies, emphasizing the transitional nature of this stage [3; 5].

Class	Number of Students (n)	Total Score	Mean Score per Student	Involvement Level
9 “V”	18	289	16.06	Medium
9 “G”	20	350	17.50	Medium
9 “D”	23	349	15.17	Medium
9 “E”	20	306	15.30	Medium
Overall	81	1294	15.98	Medium

Table 1. The distribution of participants across the classes

When asked about the primary factors influencing their career choice, students pointed to internal and family-related drivers. As illustrated in Figure 1, "Own interests and dreams" was the most selected factor, followed by "Parents and relatives." The influence of "Friends and social networks" was notably less significant. This highlights the central role of personal aspiration and family guidance in the decision-making process of 9th-graders [4].

Students' evaluation of their school's career guidance program was moderate. The most common response was that activities are "sometimes conducted, but I would like more." This suggests that while some efforts are being made, they are perceived as insufficient in frequency or depth. Furthermore, when asked about desired support, students most frequently requested individual consultations, more meetings with professionals, and opportunities for practical experience. This reinforces the finding that students are seeking personalized and real-world guidance to navigate their career choices [6].

The findings of this study provide valuable insights into the career orientation landscape of 9th-grade students in Kazakhstan. The prevalence of "medium involvement" suggests that students are at a crucial transitional stage aware and interested, but uncertain and in need of structured support. This aligns with recommendations in national labor market reports, which emphasize the importance of practice-oriented guidance and alignment with labor market realities [7].

This study has several limitations that should be acknowledged. First, the sample is drawn from a single urban school, which limits the generalizability of the findings to other contexts, such as rural schools or different regions of Kazakhstan. Second, the study relies on self-report data, which may be subject to social desirability bias and may not fully capture the complexity of students' decision-making processes. Third, the cross-sectional design provides a snapshot in time; a longitudinal study would be beneficial to track the evolution of students' educational strategies and career choices over time. Finally, the analysis is based on descriptive statistics. Future research could employ a larger sample and inferential statistical methods to explore correlations between variables, such as the relationship between socio-economic status, academic achievement, and career aspirations.

This study investigated career orientation involvement among the 9th-grade students, revealing the following key conclusions. The majority of students recognize the importance of choosing a profession and have preliminary ideas, but they lack confidence and a clear, actionable plan. Professional choice is primarily driven by personal interests and parental guidance, with the internet being a major but secondary source of information. There is a significant gap between students' desire for comprehensive career guidance and their perception of the school's current offerings, which are often seen as infrequent and insufficient. Students have a strong and clear preference for interactive, experiential, and practice-oriented career guidance formats over traditional informational approaches.

These findings collectively point to an urgent need to redesign and strengthen career guidance programs in secondary schools to be more student-centered, systematic, and aligned with

the demands of the 21st-century world of work. According to UNESCO, preparing students for uncertain futures requires long-term, structured educational strategies [2].

Based on the study's findings and to enhance school-based career guidance, it is recommended to strengthen parent and school partnerships by actively involving parents to support their children's career exploration. Also, it is important to provide personalized support and to ensure all students, particularly those with low to medium involvement, have access to individual and small-group counseling. These sessions should focus on building career management skills, such as self-assessment, goal setting and planning, rather than simply providing prescriptive advice. There is a clear need to strengthen school-based career guidance programs to make them more systematic, interactive, and aligned with contemporary labor market demands, as emphasized in national policy documents [1; 7]. Finally, to develop comprehensive long-term programs that will implement a systematic career guidance curriculum that begins in earlier grades and progresses in complexity, rather than offering one-off events in the 9th grade.

Reference

1. President Kassym-Jomart Tokayev's State of the Nation Address "Economic course of a Just Kazakhstan" 08.09.2025 <https://www.akorda.kz/en/president-kassym-jomart-tokayevs-state-of-the-nation-address-economic-course-of-a-just-kazakhstan-283243>
2. UNESCO «Reimagining our futures together: A new social contract for education» UNESCO Publishing, 2021
3. Bulaeva M.V. «Research of Moscow schoolchildren educational strategies» // Society: Sociology, Psychology, Pedagogics, 2021 №11 p. 54–58.
4. Nurgassimova G. E. « Career guidance for students: effective planning and an integrated approach», «Nazarbayev Intellectual School of Natural Sciences and Mathematics», 2025, №1
5. Sanina S. P. «Formation of Professional Readiness of Students to Organize Joint Educational Activities of Junior Schoolchildren», Bulletin of Practical Psychology of Education, 2023, Vol 20 № 1 p. 27–37
6. Tynybayeva M., Galimzhanova M., Tastanova A., « Improving career guidance in secondary education organizations // National pedagogical journal «Bilim» – Astana: NAE named after I.Altynsarina Astana, 2023. №3 p. 157-167
7. National Report on the labour market -"Workforce of the future: youth in the labour market of Kazakhstan" JSC "Workforce Development Center", 2024, <https://erdo.enbek.kz/main/publish/1>

UDK: 378.4

SELF-REGULATED LEARNING STRATEGIES OF UNIVERSITY STUDENTS: A QUALITATIVE STUDY FROM KAZAKHSTAN

Zhanbolat Inabat Nurlanqyzy

inabat@zhanbolat@gmail.com

Master's student, Department of Pedagogy,

L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

Аннотация. В статье рассматриваются стратегии саморегулируемого обучения студентов высших учебных заведений. Исследование выполнено в формате качественного разведочного анализа и основано на данных, полученных с помощью открытого опросника среди студентов университетов Казахстана. В работе анализируются такие компоненты саморегуляции, как целеполагание, планирование, самоконтроль, рефлексия и обращение за помощью, а также их соответствие международным моделям саморегулируемого обучения. Результаты показывают, что студенты активно используют поведенческие и организационные стратегии, в то время как метакогнитивные стратегии развиты менее системно и чаще проявляются после получения оценок. Подчеркивается необходимость целенаправленной педагогической поддержки развития саморегуляции в высшем образовании.

Annotation